

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2025-3-01>

Роман МИРОНЮК

доктор юридичних наук, професор
(Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)
roman.myroniuk@dduvs.edu.ua

Станіслава МИРОНЮК

кандидат юридичних наук, доцент
(Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)
stanislava.myroniuk@dduvs.edu.ua

РЕАЛІЗОВАНІ Й ПЕРСПЕКТИВНІ ПРОЄКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

У статті застосовано науково-методологічний підхід до аналізу реалізованих і перспективних проєктів взаємодії поліції з іншими органами публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища. У процесі дослідження з'ясовано правові засади та форми взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища; узагальнено приклади реалізованих проєктів взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища, а також визначено перспективи їх реалізації.

У результаті дослідження встановлено, що в умовах воєнного стану взаємодія поліції з органами влади фокусується на збереженні публічного порядку, протидії злочинності й підтримці життєдіяльності населення, що досягається через спільні проєкти, створення добровільних формувань, координацію дій у сферах безпеки та співпрацю з органами місцевого самоврядування для моніторингу й вирішення нагальних питань громади. До ключових форм взаємодії можна зарахувати такі: 1) спільні формування та патрулювання – створення й діяльність добровільних формувань громадян для охорони громадського порядку у співпраці з поліцією; 2) співпраця з органами місцевого

© Р. Миронюк, 2025

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9620-5451>

© С. Миронюк, 2025

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6462-2173>

самоврядування – моніторинг та інформування, поліція надає органам місцевого самоврядування інформацію про стан публічної безпеки та порядку, а також моніторить стан об'єктів інфраструктури, звертаючись до місцевої влади з пропозиціями щодо покращення освітлення й безпеки; 3) забезпечення життєдіяльності – спільне реагування на потреби громадян, виявлення осіб, які становлять загрозу, а також взаємодія із соціпрацівниками у вирішенні проблем сімей; 4) координація дій у надзвичайних ситуаціях – залучення додаткових сил правопорядку з інших відомств для патрулювання й забезпечення безпеки; 5) забезпечення безпеки стратегічних об'єктів – взаємодія з керівництвом стратегічних підприємств для виявлення потенційних загроз, пов'язаних зі співробітниками таких об'єктів; 6) інформування та звітність – запровадження практики звітування підрозділів поліції перед територіальними громадами для підвищення прозорості й відкритості їхньої діяльності.

До реалізованих проєктів взаємодії поліції з іншими органами публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища можна зарахувати проєкти «Безпечне місто», «Поліцейський офіцер громади», «Офіцер Служби освітньої безпеки».

Перспективним проєктом взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища є створення центрів безпеки в об'єднаних територіальних громадах, наближених до зони бойових дій, у яких мають на постійні основі нести чергування пожежно-рятувальні підрозділи, поліцейський пункт, підрозділ екстреної медичної допомоги, а в деяких громадах, урахувавши близькість лінії розмежування, ще й піротехнічний підрозділ ДСНС.

Ключові слова: забезпечення безпекового середовища, Національна поліція, суб'єкти публічної влади, взаємодія, форми взаємодії поліції та інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища, приклади взаємодії.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Повноцінне військове вторгнення росії на територію України внесло значні зміни в порядок нормального функціонування українського суспільства й зумовило необхідність перелаштування всіх суспільних відносин та економіки держави на підвищення обороноздатності, консолідації органів державної влади й органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення безпеки громадян в умовах воєнного стану особливо на територіях, які наближені до лінії оборони. Створення належних умов безпечного середовища на місцевому рівні неможливо без системної та ефективної взаємодії поліції з органами публічної влади, зокрема місцевої влади. Передусім така взаємодія дає змогу працювати ефективно, є чинником суспільної довіри, без якої неможливо побудувати міцну демократичну державу, забезпечити належний рівень правопорядку. Узагальнюючи вищевикладене, можна дійти висновку, що діяльність Національної поліції України у сфері охорони публічного порядку та безпеки здійснюється на засадах партнерства в тісній співпраці з органами місцевої влади, територіальними громадами, громадськими об'єднаннями та населенням, спрямована на задоволення їхніх потреб і являє собою сукупність прав та обов'язків, спрямованих для створення й підтримання належного режиму правопорядку та сприяння в правоохоронній діяльності підрозділам поліції з урахуванням державних і місцевих інтересів з метою створення належного безпекового середовища.

У зв'язку з цим питання акумуляції та розвитку ефективних форм взаємодії поліції з іншими органами публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища в умовах війни не втрачають своєї актуальності й потребують наукового узагальнення, що є метою наукового дослідження в межах статті.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Проблематику окремих питань взаємодії Національної поліції з іншими органами публічної влади в Україні досліджували О. Бандурка, О. Безпалова, Ю. Ковбасюк, Г. Ковтун, Т. Коломоєць, В. Колпаков, А. Комзюк, О. Кузьменко, К. Левченко, О. Миколенко, Р. Мельник, О. Музичук, М. Лошицький, В. Сокуренько, І. Пастух, І. Пахомов, Р. Шаповал, О. Юнін та ін. Сучасні проблеми взаємодії з поліцією й іншими правоохоронними органами щодо створення безпекового середовища досліджували М. Корнієнко, О. Волокітенко,

А. Баско, О. Крижановська, О. Моргунов, Т. Плугатар, С. Лелет, С. Шевченко, А. Пишна й інші [1–2; 4–9; 19–20].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Водночас питання ефективності взаємодії поліції з іншими органами публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища в умовах воєнного стану висвітлені недостатньо й потребують більш широкого дослідження.

Формування цілей статті (постановка завдання). Таким чином, для досягнення мети дослідження – з'ясування реалізованих і перспективних проєктів взаємодії поліції з іншими органами публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища – плануємо до виконання такі завдання дослідження: з'ясування правових засад і форм взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища; узагальнення прикладів реалізованих і перспективних проєктів взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Правова основа взаємодії поліції з органами місцевої влади, зокрема, у сфері забезпечення публічної безпеки громад урегульована окремими положеннями Конституції України [3], Законами України «Про Національну поліцію» [16] і «Про місцеве самоврядування в Україні» [15]. Крім того, з 15 березня 2022 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до законів України» «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою вдосконалення діяльності поліції, у тому числі під час дії режиму воєнного стану» № 7147, яким доповнено додатковими повноваження поліцейських під час воєнного стану [11].

В умовах воєнного стану взаємодія поліції з органами влади фокусується на збереженні публічного порядку, протидії злочинності й підтриманні життєдіяльності населення, що досягається через спільні проєкти, створення добровільних формувань, координацію дій у сферах безпеки та співпрацю з органами місцевого самоврядування для моніторингу й вирішення нагальних питань громади. До ключових форм взаємодії можна зарахувати такі: 1. Спільні формування й патрулювання – створення та діяльність добровільних формувань громадян для охорони громадського порядку у співпраці з поліцією, а також залучення курсантів та офіцерів інших відомств до патрулювання. 2. Співпраця з органами місцевого самоврядування – моніторинг та інформування, поліція надає органам місцевого самоврядування інформацію про стан публічної безпеки й порядку, а також моніторить стан об'єктів інфраструктури, звертаючись до місцевої влади з пропозиціями щодо покращення освітлення й безпеки. 3. Забезпечення життєдіяльності – спільне реагування на потреби громадян, виявлення осіб, які становлять загрозу, а також взаємодія із соціпрацівниками у вирішенні проблем сімей. 4. Координація дій у надзвичайних ситуаціях – залучення додаткових сил правопорядку з інших відомств для патрулювання й забезпечення безпеки. 5. Забезпечення безпеки стратегічних об'єктів – взаємодія з керівництвом стратегічних підприємств для виявлення потенційних загроз, пов'язаних зі співробітниками таких об'єктів. 6. Інформування та звітність – запровадження практики звітування підрозділів поліції перед територіальними громадами для підвищення прозорості й відкритості їхньої діяльності. До спільних проєктів і програм можна зарахувати такі: розробку та реалізацію спільних проєктів і програм, що спрямовані на задоволення потреб населення та покращення ефективності роботи поліції, у тому числі за підтримки міжнародних організацій і донорів.

Нижче на виконання завдань дослідження доцільно узагальнити приклади реалізованих проєктів взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища та визначити ті, що потребують реалізації.

Проєкти взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища варто вирізнити на ті, що реалізовані до повномасштабного вторгнення росії та територію України та після. Доцільно здійснити аналіз умов і порядку

впровадження цих проєктів, оцінити стан якості їх реалізації сьогодні та найближчі перспективи.

Проект «Безпечне місто». Проєкт «Безпечне місто» – це система інтелектуального відеоспостереження та моніторингу, що використовує відеокамери й аналітику для підвищення безпеки громадян, фіксації правопорушень, моніторингу трафіку й ефективного управління комунальними службами й екстреними службами міста. У рамках проєкту створюється єдина мережа відеоспостереження, що дає змогу поліції, ДСНС та іншим службам оперативно отримувати інформацію та реагувати на події.

Основними компонентами та цілями проєкту є такі: 1. Відеоспостереження – установлення камер на вулицях, перехрестях, транспортних розв'язках і в місцях масового скупчення людей для фіксації порушень і моніторингу ситуації. 2. Інтелектуальна аналітика – використання камер з функціями аналізу відеопотоку, які можуть розпізнавати номерні знаки автомобілів, виявляти пішоходів або навіть аналізувати температуру людей у певних зонах. 3. Єдина мережа – об'єднання всіх камер і датчиків у єдину комп'ютерну мережу для централізованого керування й обробки даних. 4. Моніторинг та управління – система забезпечує моніторинг та управління діяльністю комунальних служб, поліції та ДСНС, даючи їм змогу оперативно реагувати на звернення громадян і події. 4. Покращення дорожнього руху – система допомагає покращити управління дорожнім рухом, регулювати роботу світлофорів і фіксувати порушення правил дорожнього руху. 5. Боротьба зі злочинністю – сприяє ефективній боротьбі з кримінальними й терористичними загрозами, а також збирає доказову базу для розслідування правопорушень. 6. Взаємодія служб – надає доступ до інформації правоохоронним органам та іншим службам, що покращує їхню спільну роботу й швидкість реагування на надзвичайні ситуації.

Міста України підключаються до програм «Безпечне місто» (Safe City) й «Розумне місто» (Smart City), які запроваджені в 1996 р. на рівні країн ООН, зокрема на підстав реалізації Програми підвищення безпеки у містах ООН-Хабітат. Станом на 2020 р. ця Програма діяла в 77 містах 24 країн, сьогодні вона запроваджена в столицях і великих містах практично всіх європейських країн. Основним завданням програми «Безпечне місто» є створення можливостей для оперативного відстеження через камери відеоспостереження обстановки в публічних місцях, маршрутів руху транспортних засобів, здійснення контролю за роботою компонентів міської інфраструктури, інформування громадян про безпекову ситуацію, у тому числі оповіщення про сигнал тривоги й інформування про розміщення найближчих укриттів [6, с. 175]. Реалізація програми «Безпечне місто» здійснена в багатьох населених пунктах України. Першими з них були Одеса, Харків, Дніпро, Київ, Вінниця, Маріуполь, сьогодні вона впроваджується на рівні міст і містечок, а також в об'єднаних територіальних громадах (далі – ОТГ). Такі програми є складниками Програм економічного і соціального розвитку міста (містечка), ОТГ, що затверджуються на пленарних засіданнях місцевих рад (п. 22 ч. 1 ст. 26, п. 1 п. «а» ст. 27, п. 16 ч. 1 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Наприклад, Програма економічного і соціального розвитку міста Маріуполя на 2020 р. передбачала, зокрема, виділення субвенцій на придбання технічних засобів для вдосконалення апаратно-програмного комплексу відеоспостереження Єдиного аналітичного сервісного центру Головного управління Національної поліції в області, придбання технічних засобів для Управління патрульної поліції, ремонт приміщень для поліцейських станцій [16]. Аналогічні Програми затверджені в інших населених пунктах.

Проект «Поліцейський офіцер громади». Одним із засобів налагодження взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами стосовно забезпечення публічної безпеки громад є створення при органах місцевого самоврядування відповідних міжвідомчих колегіальних органів (комісій, робочих груп тощо), до складу яких входять представники різних органів і служб. Зокрема, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (ч. 1 ст. 38) до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських

рад зараховано утворення комісій з питань боротьби зі злочинністю, спрямування їхньої діяльності. Реалізуючи свої повноваження щодо сприяння діяльності органів прокуратури, Служби безпеки, Національної поліції, органи місцевого самоврядування опосередковано впливають на стан публічної безпеки громад. Прикладом такого сприяння є, зокрема, участь органів місцевого самоврядування в реалізації проєкту «Поліцейський офіцер громади», що започаткований у 2019 р. за ініціативою Національної поліції України. Основною метою цього проєкту є забезпечення кожної територіальної громади окремим офіцером поліції, який не тільки працюватиме на території певної громади, а й житиме там. Головними завданнями поліцейського офіцера громади є орієнтація на потреби місцевого населення, підтримання постійного контакту з мешканцями, щоденне забезпечення порядку на своїй території, своєчасне реагування на проблеми громади та запобігання вчиненню правопорушень. При цьому, за умовами проєкту, за підтримки 170 об'єднаних територіальних громад і донорських коштів поліцейський офіцер громади отримує облаштоване службове приміщення та робоче місце, службовий автомобіль, паливно-мастильні матеріали тощо. Задля створення сприятливих умов діяльності поліцейських офіцерів громад органи місцевого самоврядування, на території яких реалізується зазначений проєкт, приймають правові акти щодо налагодження співпраці з поліцейськими офіцерами. Наприклад, рішенням Петропавлівської селищної ради затверджено Програму «Поліцейський офіцер громади на 2024–2026 роки», якою передбачено комплекс заходів, що здійснюються на місцевому рівні задля підтримки діяльності поліцейського офіцера на території Узинської міської об'єднаної територіальної громади. Програмою обумовлено, що «громада повідомляє поліцейським офіцерам громади про проблеми у сфері безпеки та сприяє попередженню правопорушень шляхом створення таких умов, які є некомфортними та небезпечними для правопорушників; застосуванню сучасних технологій для зниження кількості правопорушень; створенню безпечного дорожнього середовища в громаді та протидії порушенням правил дорожнього руху; допомозі людям похилого віку та попередженню правопорушень щодо них; створенню маршрутів патрулювання з урахуванням думки громади; протидії негативним соціальним явищам (алкоголізм, наркоманія); популяризації здорового способу життя; профілактиці правопорушень у сфері благоустрою; правовій освіті дітей та дорослих; протидії жорстокому поводженню з тваринами; розшуку зниклих дітей, дорослих, які заблукали. Для створення умов щодо ефективного виконання поліцейським офіцером громади своїх обов'язків передбачено фінансування за рахунок коштів місцевого бюджету таких заходів, як придбання оргтехніки; облаштування кабінетів меблями; придбання автотранспортного засобу; придбання паливно-мастильних матеріалів для службового автотранспорту поліцейського офіцера громади; оплата послуг з технічного обслуговування та поточного ремонту автотранспорту, встановлення та обслуговування додаткового обладнання на службовий автотранспорт поліцейського офіцера громади» [10; 17]. Така співпраця між ОМС та органами поліції відповідає європейській практиці налагодження взаємодії поліції з населенням і місцевою владою заради спільного безпечного простору.

Проєкт «Поліцейський Служби освітньої безпеки». Проєкт «Поліцейський Служби освітньої безпеки» є новою формою взаємодії поліції та ОМС, основною підставою створення та запровадження його став початок збройної агресії на територію України, що зумовило необхідність винайдення шляхів покращення безпекового середовища в публічних місцях і стало вкрай актуальним, особливо в закладах освіти України (передусім школах, ліцейх, коледжах), де здобувають освіту діти.

Запровадження цього проєкту узгоджується й здійснено на виконання Концепції безпеки закладів освіти, яка схвалена на засіданні уряду 7 квітня 2023 р. [18] на виконання норм Конституції України, національного та міжнародного законодавства щодо захисту прав дітей. У Концепції визначено основні ключові проблеми безпеки закладів освіти й організації безпечного освітнього середовища в Україні, у тому числі питання забезпе-

чення пропускового режиму, дотримання стандартів публічної безпеки, усунення загроз для життя та здоров'я учнів і педагогічного персоналу.

Одним зі шляхів створення безпечної інфраструктури закладів освіти визначено забезпечення в установленому порядку охорони закладів освіти із залученням поліції охорони, установлення в закладах освіти комплексу тривожної сигналізації з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування, установлення стаціонарних металодетекторів, облаштування необхідних огорож і здійснення інших інфраструктурних заходів щодо організації безпеки закладів освіти.

Завданням Концепції безпекового середовища, яке покладається на виконання Національної поліції, є «посилення поліцейської присутності у закладах освіти з наданням ефективних поліцейських послуг щодо недопущення вчинення правопорушень учасниками освітнього процесу та стосовно них; запровадження системи раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу, ризику нападу на заклад освіти або іншої небезпеки; впровадження алгоритму дій у разі виникнення небезпечних ситуацій, виявлення вибухонебезпечних та інших підозрілих предметів у закладі освіти; удосконалення нормативно-правової бази у сфері громадської безпеки в частині підвищення ефективності попередження та недопущення вчинення правопорушень в закладах освіти» [18].

Для забезпечення реалізації положень Концепції щодо посилення поліцейської присутності в закладах освіти 22 грудня 2023 р. Кабінетом Міністрів України затверджено Постанову «Про внесення зміни до категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах» № 1364 [12].

Одним зі шляхів реалізації цієї Концепції, що прямо пов'язаний із діяльністю Національної поліції, є запровадження в закладах освіти посади поліцейського СОБ, яка спочатку була створена в структурі Поліції охорони, нині вона набула більших повноважень і діє у складі патрульної поліції.

Відповідно до Інструкції з організації роботи підрозділів Національної поліції України із забезпечення безпечного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти, затвердженої Наказом МВС від 01.10.2024 № 663, основними повноваженнями поліцейських у ході забезпечення безпечного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) є такі: «1) інформування учасників освітнього процесу з питань: забезпечення безпеки в освітньому середовищі; запобігання участі дітей у протиправній діяльності; підвищення обізнаності дітей про ризики і небезпеку в умовах воєнного стану; 2) проведення моніторингу стану забезпечення безпеки учасників освітнього процесу, збір інформації про стан безпеки в ЗЗСО; 3) підготовка пропозицій щодо покращення стану безпеки учасників освітнього процесу, необхідності усунення причин та умов, що сприяють учиненню правопорушень дітьми; 4) за пропозицією керівника ЗЗСО участь у складанні та оновленні паспорта безпеки ЗЗСО; 5) ужиття заходів згідно із законодавством стосовно притягнення до відповідальності батьків або осіб, що їх замінюють, які не виконують передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання малолітніх та/або неповнолітніх дітей. Взаємодія з цього питання з поліцейськими підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України; 6) виявлення фактів жорстокого поводження з дітьми та своєчасне реагування на них у порядку, визначеному законодавством; 7) координування діяльності щодо забезпечення пропускового режиму з використанням (за наявності) технічних засобів (арочних або ручних металодетекторів); 8) здійснення періодичного огляду приміщень та території ЗЗСО на предмет виявлення сторонніх осіб, вибухонебезпечних предметів, заборонених до обігу предметів і речовин; 9) виявлення та припинення адміністративних правопорушень, оформлення в межах компетенції матеріалів у справах про адміністративні правопору-

шення відповідно до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції; 10) прийняття від учасників освітнього процесу заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, забезпечення реагування на них у встановленому законодавством порядку; 11) інформування уповноважених підрозділів Національної поліції України в разі отримання відомостей про повнолітніх осіб, які втягують дітей у протиправну діяльність» [13].

Реалізація цих повноважень має здійснюватися офіцером СОБ у тісній взаємодії з керівником закладу освіти, зокрема його повноваження мають бути прописані також у Паспорті безпеки закладу освіти (він є учасником його розробки й узгодження), наявність якого передбачає спільний Наказ Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства освіти і науки України від 18.08.2023 № 685/1013 [14].

У підсумку варто зазначити, що запровадження в закладах освіти посади поліцейського СОБ є одним зі шляхів реалізації Концепції безпекового середовища, на виконання якої діяльність офіцера СОБ буде спрямована на здійснення комунікації між адміністрацією освітнього закладу, підрозділами Національної поліції (Патрульної поліції, Слідчо-оперативних груп, служби ювенальної превенції), підрозділами ДСНС, службами швидкої допомоги, завданням якої є запобігання випадкам порушення безпекового середовища, їх виявлення й усунення, а також ліквідація негативних наслідків їх настання.

Перспективним проектом взаємодії поліції й інших органів публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища є створення центрів безпеки в об'єднаних територіальних громадах, наближених до зони бойових дій, у яких мають на постійній основі нести чергування пожежно-рятувальні підрозділи, поліцейський пункт, підрозділ екстреної медичної допомоги, а в деяких громадах, урахувавши близькість лінії розмежування, ще й піротехнічний підрозділ ДСНС. Постійна присутність оперативних служб дає змогу максимально скоротити час прибуття на місце події, своєчасно надати всю необхідну допомогу й підвищити якість безпекових послуг.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Під взаємодією Національної поліції України з іншими органами публічної влади у сфері забезпечення безпекового середовища варто розуміти основу на законодавчих і підзаконних нормативних актах узгоджену за цілями, часом, місцем проведення діяльність між суб'єктами, які безпосередньо здійснюють забезпечення безпекового середовища, що впливає з організаційної діяльності спеціально створених координаційних органів, та іншими рівноправними незалежними один від одного державними органами, органами місцевого самоврядування та громадськістю з метою їх погодженого функціонування щодо захисту прав, свобод і забезпечення безпеки громадян, запобігання злочинам та іншим правопорушенням і припинення їх шляхом найбільш доцільного поєднання форм і методів, властивих цим суб'єктам. З урахуванням аналізу позитивного зарубіжного досвіду в Україні доцільно розробити типову програму взаємодії органів місцевого самоврядування на регіональному рівні з поліцією й іншими органами влади щодо створення безпекового середовища, у якій доцільно визначити правові засади взаємодії; напрями взаємодії; форми, засоби та способи взаємодії; порядок спільного фінансування безпекових програм взаємодії в цій сфері. Ці програми мають бути затверджені на рівні територіальних громад за узгодженням з усіма суб'єктами, діяльність яких стосується до забезпечення безпекового середовища в громаді.

Список використаних джерел

1. Баско А.В. Правові засади, форми та напрями взаємодії органів місцевого самоврядування та поліції у сфері забезпечення життєдіяльності регіону в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 6. С. 72–78.

2. Волокітенко О.М. Адміністративно-правові основи взаємодії територіальних підрозділів національної поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4. Ч. 1. С. 199–207.
3. Конституція України : прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Корнієнко М.В. Адміністративно-правові основи взаємодії територіальних підрозділів національної поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1. С. 379–384. URL: http://lsej.org.ua/1_2022/96.pdf.
5. Крижановська О.В. Форми реалізації взаємодії національної поліції з органами публічної влади у сфері забезпечення правопорядку. *Право та державне управління*. 2020. № 1. Т. 1. С. 77–83.
6. Миронюк Р.В., Миронюк С.А. Реалізовані проекти взаємодії органів місцевого самоврядування з поліцією та іншими органами щодо забезпечення правопорядку в умовах воєнного стану. *Діяльність правоохоронних органів щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час дії правового режиму воєнного стану* : наукова монографія. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2024. 476 с. С. 160–178.
7. Моргунов О.А. Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення життєдіяльності регіону та створення безпечового середовища в умовах воєнного стану: правові та організаційні аспекти. *Діяльність правоохоронних органів щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час дії правового режиму воєнного стану* : наукова монографія. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2024. 476 с. С. 179–194.
8. Пишна А. Взаємодія органів Національної поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1. С. 385–387.
9. Плугатар Т., Лелет С. Взаємодія органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні. *Law. State. Technology*. 2023. № 1. С. 3–9.
10. Поліцейський офіцер громади. *Офіційний сайт Національної поліції України*. URL: <https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html>.
11. Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану : Закон України від 15.03.2022. *Офіційний вісник України*. 13.05.2022. № 37. С. 64. Ст. 1977.
12. Про внесення зміни до категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2023 року № 1364. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/provnesennia-zminy-do-katehorii-objektiv-derzhav-a1364>.
13. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів Національної поліції України із забезпечення безпечного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти : Наказ МВС України від 01.10.2024 № 663. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1590-24#Text>.
14. Про затвердження Порядку раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти : Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України від 18.09.2023 № 685/1013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1583-23#Text>.
15. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
16. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
17. Про Програму економічного і соціального розвитку м. Маріуполя на 2020 р. : Рішення Маріупольської міської ради від 24.12.2019 № 7/48-4777. *Офіційний сайт Маріупольської міської ради*. URL: <https://mariupolrada.gov.ua/uploads/16/82324-7.48-4777.pdf>.
18. Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 № 301-р. *Офіційний вісник України*. 20.04.2023. № 40. С. 89. Ст. 2182.
19. Шевченко С. Адміністративно-правове забезпечення взаємодії Національної поліції України та органів місцевого самоврядування та перспективи нормативно-правового регулювання

в питанні організації захисту публічного порядку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 7. С. 576–579. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/139.pdf.

20. Basko A., Nestertsova-Sobakar O., Kaliman M. Interaction between local governments and the police in ensuring the vital functions of the region and creating a secure environment under martial law: legal and economic aspects. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. № 10(1). P. 11–19. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-1-11-19>.

References

1. Basko, A.V. (2023) *Pravovi zasady, formy ta napriamy vzaiemodii orhaniv mistsevoho samovriaduvannya ta politsii u sferi zabezpechennia zhyttiedialnosti rehionu v umovakh voiennoho stanu* [Legal principles, forms and directions of interaction between local government bodies and the police in the field of ensuring the vital activity of the region under martial law]. *Aktualni problemy vitchyzniano yurysprudentsii*. № 6, pp. 72–78 [in Ukr.].

2. Volokitenko, O.M. (2022) *Administratyvno-pravovi osnovy vzaiemodii terytorialnykh pidrozdiliv natsionalnoi politsii ta OMS u sferi zabezpechennia publichnoi bezpeky i poriadku* [Administrative and legal foundations of interaction between territorial units of the National Police and local government bodies in the field of ensuring public safety and order]. *Pivdennoukrainskyi pravnychyi chasopys*. No 4, part 1, pp. 199–207 [in Ukr.].

3. *Konstytutsiia Ukrainy* [Constitution of Ukraine] : pryiniata na 5-iy sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 r. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1996. № 30, art. 141 [in Ukr.].

4. Komiiienko, M.V. (2022) *Administratyvno-pravovi osnovy vzaiemodii terytorialnykh pidrozdiliv natsionalnoi politsii ta OMS u sferi zabezpechennia publichnoi bezpeky i poriadku* [Administrative and legal foundations of interaction between territorial units of the National Police and local government bodies in the field of ensuring public safety and order]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. №1, pp. 379–384 [in Ukr.].

5. Kryzhanovska, O.V. (2020) *Formy realizatsii vzaiemodii natsionalnoi politsii z orhanamy publichnoi vlady u sferi zabezpechennia pravoporiadku* [Forms of implementation of interaction between the national police and public authorities in the field of law enforcement]. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*. № 1, vol. 1, pp. 77–83 [in Ukr.].

6. Myroniuk, R.V., Myroniuk, S.A. (2024) *Realizovani proekty vzaiemodii orhaniv mistsevoho samovriaduvannya z politsieiu ta inshymi orhanamy shchodo zabezpechennia pravoporiadku v umovakh voiennoho stanu* [Implemented projects of interaction between local governments with the police and other bodies to ensure law and order under martial law]: *Diialnist pravoohoronykh orhaniv shchodo zabezpechennia publichnoi bezpeky i poriadku pid chas dii pravovoho rezhymu voiennoho stanu : nauk. monohraf.* Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 476 p., pp. 160–178 [in Ukr.].

7. Morhunov, O.A. (2024) *Vzaiemodiia politsii ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannya u sferi zabezpechennia zhyttiedialnosti rehionu ta stvorennia bezpekovoho seredovyscha v umovakh voiennoho stanu: pravovi ta orhanizatsiini aspekty* [Interaction between the police and local government bodies in the field of ensuring the vital activity of the region and creating a secure environment under martial law: legal and organizational aspects]. *Diialnist pravoohoronykh orhaniv shchodo zabezpechennia publichnoi bezpeky i poriadku pid chas dii pravovoho rezhymu voiennoho stanu: nauk. monohraf.* Ryha, Latvia : «Baltija Publishing», 476 p., pp. 179–194 [in Ukr.].

8. Pyshna, A. (2022) *Vzaiemodiia orhaniv Natsionalnoi politsii ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannya u sferi zabezpechennia publichnoi bezpeky ta poriadku* [Interaction between the National Police and local government bodies in the field of ensuring public safety and order]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. № 1, pp. 385–387 [in Ukr.].

9. Pluhatar T., Lelet S. (2023) *Vzaiemodiia orhaniv Natsionalnoi politsii z orhanamy mistsevoho samovriaduvannya v umovakh voiennoho stanu v Ukraini* [Interaction of the National Police with local government bodies under martial law in Ukraine]. *Law. State. Technology*. № 1, pp. 3–9 [in Ukr.].

10. *Politseiskyi ofitser hromady* [Community Police Officer]. *Ofitsiyni sait Natsionalnoi politsii Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html> [in Ukr.].

11. *Pro vnesennia zmin do zakoniv Ukrainy «Pro Natsionalnu politsiiu» ta «Pro Dystsyplinarnyi statut Natsionalnoi politsii Ukrainy» z metoiu optymizatsii diialnosti politsii, u tomu chysli pid chas dii voiennoho stanu* [On Amendments to the Laws of Ukraine «On the National Police» and «On the Disciplinary Statute of the National Police of Ukraine»]: *Zakon Ukrainy vid 15 bereznia 2022 roku. Ofitsiyni visnyk Ukrainy vid 13.05.2022*, № 37, p. 64, art. 1977 [in Ukr.].

12. Pro vnesennia zminy do katehoriï ob'ektiv derzhavnoi formy vlasnosti ta sfer derzhavnoho rehuliuвання, yakî pidliahaiut okhoroni orhanamy politsii okhorony na dohovirnykh zasadakh [On amendments to the categories of state-owned objects and spheres of state regulation] : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 22 hrudnia 2023 roku № 1364. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zminy-do-katehoriï-ob'ektiv-derzhav-a1364> [in Ukr.].

13. Pro zatverdzhennia Instruktсии z orhanizatsii roboty pidrozdiliv Natsionalnoi politsii Ukrainy iz zabezpechennia bezpechnoho osvitnoho seredovyscha v zakladakh zahalnoi serednoi osvity [On approval of the Instructions on organizing the work of units of the National Police of Ukraine to ensure a safe educational environment in secondary education institutions:] : nakaz MVS Ukrainy vid 01.10.2024 № 663. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1590-24#Text> [in Ukr.].

14. Pro zatverdzhennia Poriadku rannoho poperedzhennia ta evakuatsii uchashnykiv osvitnoho protsesu v razi napadu abo ryzyku napadu na zaklad osvity [On approval of the Procedure for early warning and evacuation of participants in the educational process in the event of an attack or risk of an attack on an educational institution] : nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy, Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 18.09.2023 № 685/1013. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1583-23#Text> [in Ukr.].

15. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini [On local self-government in Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 21.05.1997 № 280/97-VR. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1997. № 24, art. 170 [in Ukr.].

16. Pro Natsionalnu politsiiu [On National Police] : Zakon Ukrainy vid 02.07.2015. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*. 2015. № 40–41, art. 379 [in Ukr.].

17. Pro Prohramu ekonomichnoho i sotsialnoho rozvytku m. Mariupolia na 2020 r. [On the Program of Economic and Social Development of the City of Mariupol for 2020] : rishennia Mariupolskoi miskoi rady vid 24.12.2019 № 7/48-4777. *Ofitsiyni sait Mariupolskoi miskoi rady*. Retrieved from: <https://mariupolrada.gov.ua/uploads/16/82324-7.48-4777.pdf> [in Ukr.].

18. Pro skhvalennia Kontseptsii bezpeky zakladiv osvity [On the approval of the Concept of Safety of Educational Institutions] : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 07.04.2023 № 301-r. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy* vid 20.04.2023 № 40, p. 89, art. 2182 [in Ukr.].

19. Shevchenko, S. (2022) Administratyvno-pravove zabezpechennia vzaiemodii Natsionalnoi politsii Ukrainy ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia ta perspektyvy normatyvno-pravovoho rehuliuвання v pytanni orhanizatsii zakhystu publichnogo poriadku [Administrative and legal support for the interaction of the National Police of Ukraine and local self-government bodies and the prospects of regulatory and legal regulation in the issue of organizing the protection of public order]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 7, pp. 576–579. Retrieved from: http://lsej.org.ua/7_2022/139.pdf [in Ukr.].

20. Basko, A., Nestertsova-Sobakar, O., & Kaliman, M. (2024). Interaction between local governments and the police in ensuring the vital functions of the region and creating a secure environment under martial law: legal and economic aspects. *Baltic Journal of Economic Studies*, 10(1), 11–19. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-1-11-19>.

ABSTRACT

Roman Myroniuk, Stanislava Myroniuk. Implemented and prospective projects of police interaction with other public authorities in the field of ensuring a safe environment

The article applies a scientific and methodological approach to the analysis of implemented and prospective projects of police interaction with other public authorities in the field of ensuring a safe environment. In the process of the study, the legal principles and forms of interaction between the police and other public authorities in the field of ensuring a safe environment were clarified; examples of implemented projects of police interaction with other public authorities in the field of ensuring a safe environment were summarized, and the prospects for their implementation were also determined.

As a result of the study, it was established that under martial law, the interaction of the police with the authorities focuses on maintaining public order, combating crime and supporting the vital activity of the population, which is achieved through joint projects, the creation of voluntary formations, coordination of actions in the areas of security and cooperation with local self-government bodies to monitor and resolve urgent community issues. The key forms of interaction include: 1) joint formations and patrols – the creation and operation of voluntary formations of citizens to protect public order in cooperation with the police; 2) cooperation with local governments – monitoring and informing, the police provide local governments with information on the state of public safety and order, and also monitor the state of infrastructure facilities, addressing local authorities with proposals to improve lighting and security; 3) ensuring life activities – joint

response to the needs of citizens, identification of persons who pose a threat, as well as interaction with social workers in solving family problems; 4) coordination of actions in emergency situations – involvement of additional law enforcement forces from other departments for patrolling and security; 5) ensuring the security of strategic facilities – interaction with the management of strategic enterprises to identify potential threats associated with employees of such facilities; 6) informing and reporting – introduction of the practice of reporting by police units to territorial communities to increase transparency and openness of their activities.

The implemented projects of police interaction with other public authorities in the field of ensuring a safe environment include: the projects “Safe City”, “Community Police Officer”, “Educational Security Service Officer”.

A promising project of interaction between the police and other public authorities in the field of ensuring a safe environment is the creation of Security Centers in united territorial communities close to the combat zone, in which fire and rescue units, a police station, an emergency medical unit, and in some communities, given the proximity of the demarcation line, also the pyrotechnic unit of the State Emergency Service should be on duty on a permanent basis.

Key words: *ensuring a safe environment, National Police, public authorities, interaction, forms of interaction between the police and other public authorities in the field of ensuring a safe environment, examples of interaction.*

Надійшла до редакції: 28.08.2025

Прийнято до друку після рецензування: 10.09.2025

Опубліковано: 14.11.2025